

Ministru

NOTĂ

privind aplicarea procedurilor de achiziție publică în cazul dreptului exclusiv al Companiei Naționale „Poșta Română” de a presta servicii poștale

Compania Națională „Poșta Română” – S.A. (CNPR) a fost înființată prin H.G. nr. 371/1998 ca o companie națională cu personalitate juridică, cu scopul de a desfășura activități în domeniul poștal, având, în prezent, capital majoritar de stat, acțiunile fiind împărțite între statul român, reprezentat de Ministerul Comunicațiilor și Societății Informaționale (75% din pachetul de acțiuni) și Fondul Proprietatea (25% din pachetul de acțiuni).

Ordonanța Guvernului nr. 31/2002 privind serviciile poștale, aprobată, cu modificări și completări, prin Legea nr. 642/2002, cu modificările și completările ulterioare, care constituie cadrul general de reglementare în domeniul serviciilor poștale, prevede, la art. 12, că *„dreptul de a presta unul sau mai multe servicii poștale incluse în sfera serviciului universal, având ca obiect trimiteri de corespondență interne sau internaționale, indiferent dacă livrarea acestora este accelerată ori nu, a căror greutate este mai mică de 50 g și al căror tarif este mai mic decât de 2,5 ori tariful public corespunzător unei trimiteri de corespondență din prima treaptă de greutate a celei mai rapide categorii standard, poate fi rezervat de către autoritatea de reglementare furnizorului de serviciu universal, în măsura necesară îndeplinirii obligațiilor de asigurare a serviciilor din sfera serviciului universal care îi revin. Serviciile care fac obiectul unui asemenea drept rezervat de autoritatea de reglementare sunt denumite în continuare servicii rezervate.”* (subl. ns.)

Așadar, autoritatea de reglementare poate rezerva furnizorului de serviciu universal anumite servicii, dacă sunt îndeplinite, în mod cumulativ, următoarele condiții:

- a) sunt servicii poștale, în sensul art. 2 lit. a) din Ordonanța Guvernului nr. 31/2002, incluse în sfera serviciului universal;
- b) au ca obiect trimiteri de corespondență, interne sau internaționale;
- c) au greutatea mai mică de 50 g;
- d) tariful aplicat este mai mic decât de 2,5 ori tariful public corespunzător unei trimiteri de corespondență din prima treaptă de greutate a celei mai rapide categorii standard;
- e) dreptul este acordat în măsura necesară îndeplinirii obligațiilor de asigurare a serviciilor din sfera serviciului universal care îi revin furnizorului de serviciu universal.

Drepturile prevăzute de art. 12 din Ordonanța Guvernului nr. 31/2002 sunt drepturi maxime, determinarea limitelor concrete ale serviciilor rezervate realizându-se de autoritatea de reglementare, în măsura necesară îndeplinii obligațiilor de serviciu universal.

Pe baza acestor dispoziții legale, Autoritatea Națională pentru Administrare și Reglementare în Comunicații (ANCOM), în urma desemnării CNPR ca furnizor de serviciu universal în domeniul serviciilor poștale, a stabilit limitele serviciilor rezervate acordate acesteia la art. 5 alin. (1) din Decizia președintelui ANCOM nr. 293/2009 privind desemnarea furnizorului de serviciu universal în domeniul serviciilor poștale. Astfel, potrivit acestor dispoziții legale, *„CNPR beneficiază, până la data de 31 decembrie 2012, de dreptul exclusiv de a presta servicii poștale având ca obiect trimiteri de corespondență, indiferent dacă livrarea acestora este accelerată sau nu, a căror greutate este mai mică de 50 g și al căror tarif este mai mic de 2 lei, constând în:*

- a) colectarea, sortarea, transportul și livrarea trimiterilor de corespondență interne;

b) distribuirea trimerilor de corespondență expediate din afara teritoriului României către o adresă aflată pe teritoriul acesteia."

Prin urmare, serviciile rezervate CNPR până la data de 31 decembrie 2012 vizează livrarea accelerată sau nu a trimerilor de corespondență interne și a trimerilor de corespondență internaționale, cu greutatea mai mică de 50 g și tariful mai mic de 2 lei.

Precizăm că alți furnizori de servicii poștale pot presta serviciile care au ca obiect trimerile de corespondență interne și distribuția trimerilor de corespondență internaționale cu greutatea mai mică de 50 g, cu condiția practicării unui tarif cel puțin egal cu cel stabilit de ANCOM în conformitate cu prevederile art. 5 alin. (1) din Decizia președintelui ANCOM nr. 293/2009 (în prezent, 2 lei).

Astfel cum rezultă din Decizia președintelui ANCOM nr. 293/2009, CNPR are dreptul exclusiv de a presta serviciile rezervate în limitele de greutate și tarif stabilite de ANCOM. Legea instituie așadar un drept care aparține, cu caracter de exclusivitate, acestei societăți și care are ca obiect prestarea serviciilor considerate rezervate. Scopul stabilirii dreptului exclusiv este constituit de îndeplinirea obligațiilor de asigurare a serviciilor din sfera serviciului universal.

În mod corelativ, până la încetarea acestui drept exclusiv, niciun furnizor de servicii poștale nu are dreptul de a furniza servicii care au ca obiect trimerile de corespondență interne și distribuția trimerilor de corespondență internaționale cu greutatea mai mică de 50 g și tariful mai mic de 2 lei. Acești furnizori au dreptul de a furniza astfel de servicii, doar în măsura în care tariful este cel puțin egal sau mai mare cu cel practicat de CNPR. Încălcarea drepturilor rezervate constituie contravenție, sancționată de dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 31/2002.

În consecință, ceilalți furnizori de servicii poștale au obligația de a respecta acest drept exclusiv.

Raportându-ne la dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, cu modificările și completările ulterioare, acest drept exclusiv întrunește cerințele definiției prevăzute la art. 3 lit. k), fiind un „*drept care rezultă din orice formă de autorizare acordată, conform prevederilor legale sau ca urmare a emiterii unor acte administrative, de o autoritate competentă și care are ca efect rezervarea desfășurării de activități în domeniul anumitor servicii publice numai de către una sau de către un număr limitat de persoane, afectând în mod substanțial posibilitatea altor persoane de a desfășura o astfel de activitate*”.

Totodată, art. 240 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 stabilește activitățile relevante din domeniul serviciilor poștale și cărora le sunt aplicabile prevederile în materia achizițiilor publice, lit. a) a acestui articol stabilind că este considerată activitate relevantă furnizarea de servicii poștale, indiferent dacă aceasta este rezervată sau nu și indiferent de greutate. Cu toate acestea, art. 15 alin. (1) din același act normativ prevede în mod expres faptul că „**Prezenta ordonanță de urgență nu se aplică pentru atribuirea contractului de servicii unei alte autorități contractante sau unei asocieri de autorități contractante, în cazul în care acestea beneficiază de un drept exclusiv pentru prestarea serviciilor respective, în virtutea legii ori a altor acte cu caracter normativ care sunt publicate, în măsura în care acestea sunt compatibile cu prevederile Tratatului.**” (subl. ns.)

Având în vedere că Ministerul Comunicațiilor și Societății Informaționale exercită calitatea de acționar majoritar și că, în organul de conducere, acesta numește majoritatea membrilor consiliului de administrație, potrivit prevederilor art. 8 lit. d) coroborate cu cele ale art. 3 lit. m) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006, CNPR are calitatea de **autoritate contractantă** în accepțiunea acestui act normativ.

Astfel, având în vedere că serviciile rezervate acordate CNPR fac obiectul unor drepturi exclusive, considerăm că acestea sunt excluse de la aplicarea procedurilor de achiziție publică. Prin urmare, atribuirea de contracte de servicii, pentru prestarea cărora CNPR beneficiază de dreptul exclusiv sus-menționat, este exceptată de la aplicarea Ordonanței de urgență nr. 34/2006, cu completările și modificările ulterioare.

Prin urmare, CNPR are un drept exclusiv de a presta servicii poștale având ca obiect trimiteri de corespondență interne, indiferent dacă livrarea acestora este accelerată sau nu, a căror greutate este mai mică de 50 g și al căror tarif este mai mic de 2 lei, precum și de a presta serviciile poștale având ca obiect distribuirea trimitărilor de corespondență expediate din afara teritoriului României către o adresă aflată pe teritoriul acesteia.

Conform art. 2 lit. g) din Ordonanța Guvernului nr. 31/2002, *trimitățile de corespondență* sunt acele comunicări scrise, tipărite, imprimate sau înregistrate pe suport material, care urmează să fie transportate și livrate, altfel decât electronic, la adresa indicată de expeditor pe acest suport sau pe ambalajul acestuia. În înțeles comun, trimitățile de corespondență sunt comunicări scrise între utilizatori, în formă finală, care urmează a fi expediate la adresa indicată (scrisori). Categoriile de servicii poștale și trimitățile care fac obiectul acestora sunt detaliate în Decizia președintelui ANRCTI nr. 2858/2007, disponibilă pe pagina de internet a ANCOM la adresa http://www.ancom.org.ro/uploads/forms_files/125384173_decizia_2007_2858_consolidata.pdf.

În concluzie, în scopul asigurării utilizării eficiente a fondurilor publice – principiu de bază în materia achizițiilor publice - pentru orice achiziție publică având ca obiect serviciile din categoria celor rezervate CNPR, autoritățile contractante definite la art.8 din Ordonanța de urgență nr. 34/2006 trebuie să solicite furnizorului de serviciu universal (CNPR) încheierea unui contract având ca obiect prestarea serviciilor poștale rezervate CNPR. Având în vedere obligațiile de serviciu universal impuse CNPR, aceasta nu poate refuza încheierea acestor contracte.

Conform prevederilor art. 22 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 31/2002, tarifele pentru aceste servicii sunt aprobate de ANCOM, fiind sub limita maximă stabilită pentru dreptul rezervat acordat CNPR (2 lei). Aceste tarife pot fi consultate la toate punctele de acces deservite de personal ale CNPR, precum și pe pagina sa de internet.

MINISTRUL
Comunicațiilor și Societății Informaționale,

DAN NICA

PREȘEDINTELE
Autorității Naționale pentru Administrare și
Reglementare în Comunicații,

MARIUS CĂTĂLIN MARINESCU

Avizează,

PREȘEDINTELE
Autorității Naționale pentru Reglementarea
și Monitorizarea Achizițiilor Publice

